

KONTROLLUTVALGET I FRÆNA KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2018

1. INNLEDNING

Etter lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (KL) § 77 er kommunen pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivarettatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Etter kommunevalget høsten 2015 ble det valgt nytt kontrollutvalg for perioden 2015 – 2019 som fikk følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Ingvar Hals*	H		1.	Ole Per Nøsen	Sp
Nestleder	Lisbeth Valle	Sp		2.	Ann-Mari Hopson	Ap
Medlem	Leif Johan Lothe	Ap		3.	Remi Solbakk	H
Medlem	Inge Kvalsnes**	Krf		4.	Bente Linda Flatmo**	Krf
Medlem	Ann Helen Dalheim	Uavh.		5.	Stig Arild Lillevik	Frp

* medlem av kommunestyret

** K sak 85/2015: Bente Linda Flatmo får fritak fra fast plass i kontrollutvalget. Inge Kvalsnes rykker opp fra vara til fast plass.

Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

3. SEKRETARIAT

”Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.”, jf. Kommuneloven § 77. nr. 10

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig Holmstrøm, Vestnes kommune valgt til styreleder og Marit Seljeseth Stokke, Molde kommune ble valgt til nestleder for valgperioden 2015-2019. Marit Seljeseth Stokke har i Molde kommunestyre 10.11.2016, sak 112/16, fått innvilget fritak for sine kommunale verv. I sak ST 16/16 i styremøte for kontrollutvalgssekretariatet den 30.11.2016 ble Lars Ramstad, Rauma kommune enstemmig valgt som ny nestleder.

I 2018 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget ivaretatt av rådgiver Sveinung Talberg.

Fræna og Eide kommune skal fra 1.1.2020 slå seg sammen og bli Hustadvika kommune. Kontrollutvalget i Hustadvika kommune skal betjenes av et sekretariat. Fellesnemnda har ikke fått myndighet til å velge sekretariat og saken må behandles og vedtas likt i kommunestyrene i Fræna og Eide. Saken ble behandlet i kontrollutvalget 30.10.18, sak PS 31/18 og i kommunestyret Fræna den 13.12.2018, sak PS 60/2018 der en valgte å videreføre dagens ordning med sekretariatstjenester fra kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

4. OPPGAVER OG VIKRSOMHET I 2018

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har hatt 6 ordinære møter og behandlet i alt 38 protokollerte saker. Av disse er 4 saker oversendt kommunestyret. I tillegg er det i 2018 behandlet 64 referatsaker og 22 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir hovedsakelig avholdt på rådhuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel og i nødvendig utstrekning fått orienteringer fra administrasjonen og kommunerevisjonen i saker som har vært til behandling i møtene. Kontrollutvalget har imidlertid ikke fått skriftlige svar på skriftlige spørsmål til rådmannen i alle saker. Dette vanskeliggjør kontrollutvalgets arbeid med tilsyn og kontroll.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret i møte 13.05.2013, k-sak 16/2013. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 31.08.2015, sak 54/2015.

Plan for Kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019

Kontrollutvalget utarbeider en virksomhetsrapport ved avslutning av valgperioden som legges frem for kommunestyret. Det rapporteres, men det mangler en plan å rapportere mot. Kontrollutvalget ser det som hensiktsmessig at det for hver valgperiode lages en plan for kontrollutvalgets virksomhet. Det er naturlig at denne lages av det nye kontrollutvalget i løpet av første år etter nytt valg. Planen sendes til kommunestyret for godkjenning, slik det gjøres med plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll. Dette skjer fra neste valgperiode. På denne måten kan kommunestyret også involveres i å sette rammer for kontrollutvalgets virksomhet i gjeldende valgperiode. Dette forutsettes iverksatt fra valgperioden 2020-2023. På denne bakgrunn behandlet og vedtok kontrollutvalget i møte 14.09.2017, sak PS 28/17 plan for kontrollutvalget sin virksomhet 2017-2019.

Tiltaksplan 2018 for Kontrollutvalget i Fræna

Kontrollutvalget er i følge kommuneloven § 77 nr. 6 pålagt å rapportere til kommunestyret resultatet av sitt arbeid. Kontrollutvalget vedtok i møte 14.09.2017, sak 28/17 plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019. Dette er en overordnet plan som må konkretiseres i en årlig tiltaksplan.

Tiltaksplanen er bygget opp etter samme mal som plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019. Kontrollutvalget vedtok i møte 05.12.2017, sak 41/17 tiltaksplan 2018 for kontrollutvalget. Den er revidert i møte 13.02.2018, sak PS 05/18.

Representasjon

Leder Ingvar Hals er Fræna kommunes representant i styret for kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal med nestleder Lisbeth Valle som varamedlem. Leder har deltatt på styremøtene 05.09.2018 og 25.04.2018. Ikke møtt på styremøtet 20.11.2018.

Hele utvalget deltok på NKRFs¹ **Kontrollutvalgskonferanse 2018** på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen 7.2.-8.2.2018.

Utvalget deltok ikke på FKTs² **Årsmøte og Fagkonferanse 2018** på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport på Gardermoen 29. - 30.5. 2018.

Utvalget var representert under en **intern opplæring og samling for kontrollutvalgene i Romsdal på rådhuset i Gjemnes** 7.11.2018 ved varamedlem Ann-Mari Hopson.

4.1 Tilsyn med revisjonen

Utvalget har fått seg forelagt følgende i 2018:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget fra interimrevisjonen – regnskapsrevisjon 2017** (Sak PS 04/18 den 13.02.2018)
- **Regnskapsrevisjon – presentasjon av årsoppgjør 2017** (Sak PS 11/18 den 24.04.2018)
- **Kommunikasjons-/Revisjonsplan for revisjonsåret 2018** (Sak PS 22/18 den 25.09.2018)
- **Oppdragsansvarlig revisor sin vurdering av uavhengighet - regnskapsrevisjon** (Sak RS 21/17 den 24.05.2017)

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor. Videre er revisjonsberetningen for regnskapet 2017 blitt forelagt utvalget.

4.2 Uttalelse til regnskapet

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2017 og gitt sin uttalelse til dette:

- **Fræna kommune – årsregnskap for 2017** (sak PS 12/18 i møte 24.04.2018)

Kvaliteten og presentasjonsformen av regnskapet har vært tilfredsstillende. Det samme kan sies om rådmannens årsmelding.

Utvalget fikk seg forelagt og behandlet kommunens tertialvise driftsrapporter.

Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssak det årlige skatteregnskapet fra skatteopprekker sammen med Skattefutures kontrollrapport med skatteopprekkerfunksjonen.

Kontrollutvalget har i 2018 ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse. Kontrollutvalget er ikke kjent med avsluttede investeringsprosjekt som skulle vært behandlet i kontrollutvalget.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 13.09.2016, sak 26/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 14.11.2016 i K sak 135/16.

Under kommunestyret sitt møte 14.11.2016 kom det i sak 135/16 om plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 en bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt:

- **Anbudshåndtering, bygge- og anleggsledelse, eiendomsforvaltning.**

Forvaltningsrevisjonsrapporten med anbefalinger til forbedringer ble behandlet i kontrollutvalget sitt møte 14.09.2017, sak 25/17 og ble vedtatt i kommunestyret sitt møte 19.10.2017, sak 74/2017.

Kontrollutvalget har i 2018 hatt rapporten til oppfølging, og den står fortsatt på kontrollutvalget sin oppfølgingsliste.

Kontrollutvalget har i møte den 25.09. 2018, sak PS 23/18 bestilt et nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt:

- **Saksbehandlingsrutiner i Fræna kommune**

Kontrollutvalget i Eide bestilte i møte 11.09.2017, sak 26/17 et forvaltningsrevisjonsprosjekt med tittel «**Drift og forvaltning av PPT-tjenesten for Gjemnes, Eide og Fræna**». Kontrollutvalget i Fræna ønsket å ta del i prosjektet i og med at Fræna kommune kjøper tjenester fra PPT i Eide. Prosjektrapporten ble lagt frem for kontrollutvalget i Eide i sak PS 14/18 den 09.05.2018 og i kommunestyret i Eide, sak PS 18/46 den 14.06.2018 der anbefalingene i rapporten ble vedtatt og bes gjennomført av rådmannen. Kontrollutvalget i Eide følger opp at anbefalingene blir gjennomført i løpet 12-18 mnd. Kontrollutvalget i Fræna har saken på oppfølgingslisten og blir fortløpende orientert fra sekretariatet om status. Kontrollutvalget i Eide fikk en foreløpig statusoppdatering fra enhetsleder om oppfølging av anbefalingene i møte 13.11.2018.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av kommuneloven § 80 og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 13.09.2016, sak 27/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 14.11.2016 i K sak 134/16.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding (retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap). *Eierskapsmelding 2011* for Fræna kommune ble vedtatt av kommunestyret i møte 23.05.2011 i k-sak 22/2011. Eierskapsmelding 2013/2014 ble behandlet av kommunestyret i møte 23.09.2013 i k-sak 45/2013. Rådmannen opplyser i kontrollutvalgsmøte 6.12.2016 at det blir fremlagt revidert eierskapsmelding til politisk behandling tidlig i 2017. Eierskapsmelding 2017 for Fræna kommune ble vedtatt i Fræna kommunestyre 16.02.2017 i k-sak 1/2017.

Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe i Hustadvika kommune som skal foreta en gjennomgang av alle interkommunale samarbeid og legge frem en sak for Fellesnemnda om disse skal avvikles eller videreføres.

Det er ikke bestilt eller gjennomført selskapskontroller i 2018.

Etter kommuneloven § 80 skal kontrollutvalget og kommunen sin revisor varsles om generalforsamlingen og har rett til å være tilstede på denne, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Kontrollutvalget har heller ikke i 2018 blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt eide aksjeselskap (AS), bortsett fra heleide selskap.

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret i Fræna den 26.05.2015 i sak 26/2015 enstemmig å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen fra 1.7.2015. På grunn av forsinkelser og manglende vedtak er ikke selskapet formelt stiftet ved møte i representantskapet før 14.11.2016. Selskapet ble satt i drift fra 1.2.2017 og ledet av konstituert daglig leder som ble engasjert eksternt. Ny daglig leder ble ansatt fra 1.5.2017. Kontrollutvalget har i perioden vært bekymret for revisjonsordningen på bakgrunn av disse forholdene og forsinkelsene. På denne bakgrunn fikk en heller ikke på plass oppdragsavtale med det nye selskapet før i kontrollutvalget sitt møte 05.12.2017, sak PS 40/17.

Kontrollutvalget har i 2018 fulgt opp punktene i avtalen gjennom rapportering fra revisjonen. Se pkt. 4.1 i årsmeldingen.

Kontrollutvalget er kjent med at det er et arbeid på gang i Møre og Romsdal revisjon IKS for å få med Sunnmøre kommunerevisjon (nordre sunnmøre) i et nytt revisjonsselskap fra 01.01.2020.

Kontrollutvalget skal ifølge inndelingsloven og intensjonsavtalen innstille til fellesnemnda i 2019 på valg av revisor for Hustadvika kommune fra 01.01.2020. Denne saken vil stå på agendaen til kontrollutvalget i 2019. En må avvente resultatet av den pågående prosessen med et nytt og større revisjonsselskap, jf. avsnittet ovenfor, før saken bli tatt opp i kontrollutvalget.

Kommunereformen-Hustadvika kommune

Kontrollutvalget i Fræna har siden vedtaket om at Eide og Fræna blir en felles kommune fra 1.1.2020 og oppnevningen av interimfellesnemnda, hatt saken på dagsorden i alle møter. Kontrollutvalget har hatt 3 felles møter med Kontrollutvalget i Eide i 2018. Kontrollutvalget har hatt saker knyttet til fellesnemnda sitt arbeid og mandat på dagsorden og fått jevnlig orienteringer fra ordfører, rådmann og prosjektleder. Kontrollutvalget skal i medhold av kommuneloven og på vegne av kommunestyret føre tilsyn med forvaltningen. Dette gjelder også Fellesnemnda med underorgan. Dette har Fylkesmannen i Møre og Romsdal fastslått på forespørsel fra kontrollutvalget.

I lovkommentaren til inndelingslova § 26 om fellesnemnda står det at ansvaret for folkevalgt kontroll med virksomheten i fellesnemnda bør ligge til de deltagende kommuners kontrollutvalg. Kontrollutvalgene vil da hver for seg føre kontroll på vegne av sin kommune. Dette er samme ordning som ved interkommunalt samarbeid etter kommuneloven. Kontrollutvalget melder i så fall fra til sitt kommunestyre dersom det er forhold/avgjørelser man ønsker å ta opp. Kommunestyret må deretter bringe dette inn for fellesnemnda.

I den grad man ikke har fastsatt noe i fellesnemnda sitt reglement vil man falle tilbake til kommunelovens § 77. Fellesnemndas virksomhet må anses som en del av den enkelte kommunes forvaltningsvirksomhet. Kontrollutvalgene i de to deltakerkommunene skal da rapportere til sitt kommunestyre. Kontrollutvalget har ingen funksjon eller mandat i forhold til Inndelingsloven.

Kontrollutvalget ser på kommunereformen som et risikoområde da en skal bygge opp en ny organisasjon samtidig som eksisterende organisasjon skal fungere. Kontrollutvalget ønsker også i 2019 å fokusere på kommunereformen.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider i tråd med § 18 i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Forslag til budsjett for 2018 ble vedtatt i Kontrollutvalget 14.09.2017, sak 27/17 og oversendt til kommunestyret for endelig vedtak.

Forslag til budsjett for 2019 ble vedtatt i Kontrollutvalget 25.09.2018, sak 24/18 og oversendt til kommunestyret for endelig vedtak i møte 08.11.2018 og 13.12.2018.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har i 2018 fått fremlagt status for politiske vedtak som rapporteres sammen med kommunens tertialrapporter. Kontrollutvalget har i tillegg til det som er rapportert bedt om en detaljert status på saker til oppfølging som ha vedtak før 1.1.2015 samt detaljert status på saker etter 1.1.2015. På bakgrunn av foreliggende lister og orientering fra rådmannen om status og videre fremdrift, velgte kontrollutvalget å avslutte oppfølgingen av denne saken i møte 18.06.2018, i sak PS 18/18.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Kontrollutvalget har en egen oppfølgingsliste over saker en ønsker å følge opp videre. Denne blir behandlet og oppdatert i hvert kontrollutvalgsmøte.

Saker fra kontrollutvalget som ikke er avsluttet pr 31.12.2018 er følgende:

Sak nr / dato	Saksinnhold	Vedtak
PS 14/15 29.04.2015	Innføring av et elektronisk kvalitetssystem i Fræna kommune. (Saker som er sammenslått jf. vedtak i sak PS 31/16): - Interne rutiner og reglement. - Rutiner for saksbehandling. - Rutiner for registrering av henvendelser.	Det fremgår av Fræna kommunes Årsrapport for 2014 at kommunen har gått til anskaffelse av et elektronisk kvalitetssystem levert av Kommuneforlaget. Systemet inneholder bl.a. personalhåndbok, kvalitetshåndbok, system for avvikhåndtering, lovsamling og HMS-håndbok etc. Kvalitetssystemet skal brukes av ansatte på alle nivå i organisasjonen og vil være en del av kommunens internkontrollsystem. Implementering av kvalitetssystemet vil være arbeids- og ressurskrevende i hele organisasjonen.
PS 08/16 11.02.2016	Kommunen sine medlemsskap og eierinteresser i aksjeselskap, interkommunale selskap og interkommunale samarbeid.	Saken ble tatt opp i møtet av medlem Leif Johan Lothe. Formålet er å få en samlet oversikt over kommunens eierinteresser og medlemsskap i selskap og samarbeid.
PS 39/16 25.10.2016	Hvordan fungerer dataverktøyet «Fluix»?	Ikke alle medlemmer i KU er innlemmet og mottar dokumenter til Fluix. I kommunestyremøtene forekommer det svikt i sendinger og lyd ut til tilhørerne. Saker som kommer opp etter at saker er sendt ut blir ikke oppdatert i «Fluix».
PS 30/17 14.09.2017	Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Eiendomsforvaltning, anbudshåndtering og bygge- og anleggsledelse i Fræna kommune», jf. sak PS 25/17, herunder «Vedlikehold og opprusting av Fræna ungdomsskole – Lov om	Fræna Kommunestyre 17.10.2017, PS 74/2017 Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Eiendomsforvaltning, anbudshåndtering og bygge- og anleggsledelse i Fræna kommune». Vedtak: 1. Fræna kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten « Eiendomsforvaltning, anbudshåndtering og bygge- og anleggsledelse i Fræna kommune » til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1, 3.3, 4.3 og 5.3. 2. Fræna Kommunestyre ber rådmann om å sørge for at revisjonens

	offentlige anskaffelser», jf. sak PS 26/17.	anbefalinger i avsnitt 1, 3.3, 4.3 og 5.3 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres. 3. Fræna Kommunestyre ber Kontrollutvalget om å følge opp rapporten innen en periode på 12 – 18 mnd.
PS 30/17 14.09.2017	Tilsyn med arkivforholdene i Fræna kommune, jf. sak OS 15/17.	Tilsynet med arkivforholdene i kommunen er ennå ikke avsluttet(sak OS 15/17). Kontrollutvalget ønsker å følge opp denne saken ved å etterspørre hvilke rutiner kommunen vil legge opp til for å sikre forsvarlige arkivforhold.
PS 35/17 17.10.2017	Reglement, retningslinjer og rutiner for etikk, ytring og varsling.	Kontrollutvalget ønsker å få en skriftlig redegjørelse fra rådmannen hvilke reglement, retningslinjer og rutiner som gjelder for etikk, ytring og varsling.
PS 37/16 og PS 39/16 25.10.2016	Kommunestyret i Fræna vedtok i sak PS 61/2016 den 13.06.2016 å tilrå at en danner ny kommune i fellesskap med Eide på bakgrunn av intensjonsavtalene og resultat fra høringene. Kommunestyret i Eide vedtok i sak PS 16/82 den 16.06.2016 å danne ny kommune sammen med Fræna kommune.	Kontrollutvalget ønsker å følge opp gjennomføringen av kommunerformen ved dannelsen av Hustadvika kommune. Kontrollutvalget har fokus på fellesnemnda.
PS 22/16/ PS 44/16 14.06.16/ 06.12.16	Kontrollutvalget ønsker en redegjørelse fra rådmannen om status på det interkommunale samarbeidet om PPT-tjenesten med Eide og Gjemnes.	Kontrollutvalget i Eide har i møte 11.09.2017 oppe sak om bestilling av et forvaltningsrevisjonsprosjekt på PPT-tjenesten. Kontrollutvalget i Fræna slutter seg til bestillingen gjennom å bli orientert om funn og anbefalinger i rapporten. Kontrollutvalget i Eide behandler rapporten i møte 09.05.2018, sak PS 14/18 med innstilling til kommunestyret om endringer.
PS 06/18 13.02.18	Praktisering og forståelse av oppdragsavtalen med Møre og Romsdal Revisjon IKS.	
PS 25/18 25.09.18	Oppfølging av RS 51/18 i kontrollutvalget. Rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt – Fræna kommune.	Fylkesmannen i Møre og Romsdal gjennomførte i 2018 tilsyn med Fræna kommune sin oppfølging av den kommunale beredskapsplikten. Tilsynsbesøket ble gjennomført den 23.03.2018, og endelig tilsynsrapport ble oversendt til Fræna kommune den 05.06.2018. Tilsynet avdekte ett avvik.

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2018 ingen saker som refererte seg til uregelmessigheter og/eller misligheter.

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget.

Kontrollutvalget vedtok i sitt møte 13.02.2017, sak 08/17 å be om et virksomhetsbesøk hos Fræna sjukeheim i forkant av utvalgets møte 04.04.2017. Rådmann og kst.leder ble forespurt og inviterte kontrollutvalget til besøk. Kontrollutvalget fikk et godt utbytte av besøket. Det foreligger egen rapport fra besøket.

Kontrollutvalget vedtok i møte 13.02.2018, sak 07/18 at utvalget ønsket et virksomhetsbesøk hos Teknisk drift og anlegg den 24.04.2018 i forkant av Kontrollutvalget sitt møte. Rådmannen ble forespurt og ønsket Kontrollutvalget velkommen til besøk hos Teknisk drift og anlegg. Kontrollutvalget fikk et godt utbytte av besøket. Det foreligger egen rapport fra besøket.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Kommunen har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Delegasjonsreglement for Fræna kommune** (vedtatt 27.08.01, revidert 22.10.01, revidert 17.11.2014 i k-sak 46/2014)
- ❖ **Finansreglement for Fræna kommune** (vedtatt 23.05.2011. Nytt 13.09.2018 i k-sak PS 32/2018)
- ❖ **Reglement for byggerekneskap/investeringsprosjekt i Fræna kommune** (vedtatt 18.06.2012)
- ❖ **Økonomireglement for Fræna kommune** (vedtatt 31.08.2015 i k-sak 53/2015. Nytt 13.09.2018 i k-sak PS 33/2018)
- ❖ **Beredskapsplan og ROS-analyse** (K-sak PS 27/2016 den 01.02.2016)
- ❖ **Etiske retningslinjer** (K-sak PS 59/2016 den 23.05.2016)
- ❖ **Innkjøpsreglement** (K-sak 84/2016 den 05.09.2016)
- ❖ **Reglement for godtgjørelse av politiske verv i Fræna kommune** (K-sak 93/2016 den 26.09.2016)
- ❖ **Kvalitetsplan for Frænaskolen 2017-2020** (K-sak 142/2016 den 12.12.2016)
- ❖ **Eierskapsmelding for Fræna kommune 2017** (K-sak 1/2017 den 16.02.2017)
- ❖ **Reglement for kommunale byggeprosjekt** (K-sak 8/2017 den 16.02.2017)
- ❖ **Kommunale bolig- og næringstomter – retningslinjer/prinsipp for beregning av pris og delegering av avgjerdsmynde** (K-sak 10/2017 den 16.02.2017)
- ❖ **Retningslinjer for salg og kjøp av fast eiendom** (K-sak 22/2017 den 30.03.2017)
- ❖ **Nytt tomtetildelingsreglement i Fræna kommune og endrede rutiner** (K-sak 23/2017 den 30.03.2017)

Det ble i 2017 vedtatt en rekke nye reglement, mens det i 2018 ble revidert to reglement.

4.11 Tilsyn fra andre

I tillegg til kontrollutvalget, utfører eksterne forvaltningsorgan tilsyn med kommunen. Disse tilsyn kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen. En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slikt tilsyn for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres. Kommunen hadde 4 statlige tilsyn i 2017.

Kontrollutvalgsekretariatet har sammen med Fylkesmannen hatt møter der fokus har vært på samordning av statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner i regi av kontrollutvalgene.

Fylkesmannen har ifølge kommuneloven et samordningsansvar. Disse møtene blir nå regelmessige og fra 2020 vil det bli en egen tilsynskalender der alle planlagte og avholdte tilsyn blir samlet for alle tilsynsorganer. Tilsynskalenderen vil også inneholde planlagte og avholdte forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalgene.

Kontrollutvalget har i 2018 innhentet, behandlet og fulgt opp, følgende tilsynsrapporter:

- **Rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt – Fræna kommune**
Rapport fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 05.06.2018.
(RS 51/18 i kontrollutvalget 25.09.2018)

- **Rapport etter tilsyn med arkivforholdene i Fræna kommune**
Kontrollutvalget mottar endelig tilsynsrapport fra kommunen 27.02.2018. Rapport fra Arkivverket datert 26.02.2018. (PS 30/17 i kontrollutvalget 14.09.2017)
- **Rapport etter branntilsyn og el-tilsyn i kommunale bygg – Fræna kommune**
Kontrollutvalget har bedt rådmannen om rapportene etter gjennomførte branntilsyn og eltilsyn i kommunale bygg. På bakgrunn av skriftlige svar der avvikene nå er lukket, velgte kontrollutvalget å avslutte oppfølgingen av denne saken etter møtet 18.08.2018.

I tillegg er kontrollutvalget orientert om at følgende tilsyn blir gjennomført i 2019:

- **Tilsyn med planlegging, gjennomføring og oppfølging av spesialundervisning og kommunens forsvarlige system ved Aureosen skole**
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, våren 2019.

Kontrollutvalget har to tilsynsrapporter stående på oppfølgingslisten videre. Se pkt. 4.7 i årsmeldingen. Dette gjelder tilsyn med arkiv og tilsyn med beredskapsplikt. Kontrollutvalget kan ikke se at kommunen har en rutine for orientering om tilsynsrapportene til politisk nivå.

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner, ved å legge opp til en konstruktiv tilnærming ut fra hva som er realistisk å oppnå. Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har i 2018 fortsatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til kommunen. I 2018 har kontrollutvalget hatt fokus på to kommuner. Dette gjelder Fræna kommune og Hustadvika kommune.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert.

Elnesvågen, xx. februar 2019

Ingvar Hals
leder

Lisbeth Valle
nestleder

Leif Johan Lothe

Inge Kvalsnes

Ann Helen Rødal Dalheim